

DISPUTATIO PHILOSOPHICA,
 CONTINENS
Positiones Miscellaneas,
 nobiliores, ex universa Phi-
 losophia depromptas,

Q V A M,
 SUB PRÆSIDIO,
Clarissimi Doctissimique Viri,
D. ADRIANI HEEREBOORD, A. L. M.,
 & in inelyta Lugdunensi Academia, Philoso-
 phiæ Professoris Ordinarii.

Publica examini subicit,
MICHAËL HENDRIX, Amstel. Bat.
Ad diem 22. Junii, loco horisque solitiis pomeridianis.

LUGDUNI BATAVORUM.
 Ex Officina Viduæ JOHANNIS DU PRE. 1661.

* 1783 *Viris Honorandis,*

ANTONIO HENDRIX, Civi
apud Amstelædamenses honestissimo, Patruo,

ARNOLDO BAILLY, J. U. D.
Avunculo;

Tutoribus suis parentis loco semper honorandis.

HUBERTO vander MEER, }

Avunculo, in Bovenkarspel, }

GUILHELMO TER SMETTEN, }

Cognato, Harlemi, }

BERNHARDO WYNGARDEN, }

S. S. Theol. Doctori, Leidæ, }

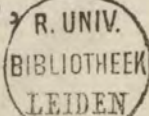
ANDREÆ LANTSMAN, A. L. M. }

Amstelædami. }

JOANNI BOOTS, Mercatori apud
Amstelædamenses solertissimo, Cognato suo venerando.

LAURENTIO BOOTS, Linguarum
Orientalium peritissimo, Cognato reverendo, de se Stu-
diisque suis Hebræis optime merito, & indies merenti.

HENRICO BAILLY, Linguae Græcæ pe-
ritissimo, Medicinæ Studiofo, Cognato amando,

Hasce Theses offert

MICHAËL HENDRIX, Amstel. Bat.

Resp.

DISPUTATIO PHILOSOPHICA,
CONTINENS

Positiones Miscellaneas, nobiliores, ex universa Philosophia, depromptas.

THESIS I.

Hilosophia perfectè definiri nequit, quia est ens aggregatum.

I I.

Non malè tamen describitur, cognitio, aut notitia rerum divinarum & humanarum; quantam homo naturali intellectus lumine consequi potest.

I I I.

Partes, non species, sunt, theorethica & practica.

I V.

An etiam *μικροί* ? quodl.

V.

Physica & Mathematica Physicæ non subalternantur.

V I.

Metaphysicæ pars generalis, quæ agit, de ente, & specialis, quæ agit de Deo, & intelligentiis, & animabus separatis, non sunt membra unius scientiæ, sed species distinctæ.

V I I.

Metaphysica bene definitur, scientia entis realis, quæ est tale. Pneumatica, scientia entis immaterialis, quæ est tale.

V I I I.

Ens, respectu substantiæ & accidentis, Dei & creaturæ, est verè & merè uni vocum, sive accipiatur ut nomen, sive ut participium.

DISPUTATIO XIX.
Restrigitur ens reale ad inferiora per differentias, quæ non sunt entia realia, sed modi tantum.

X.

Datur enim medium negationis inter ens reale & nihil.

X I.

Essentia & existentia, ratione differunt, non re.

X II.

Idem non potest esse & non esse, non est primum veritatis principium, quia resolvi potest in hoc, duo contradictoria non possunt simul esse vera.

X III.

Hoc axioma, qui negaverit, is, & Sacræ paginæ, & philosophiæ, ac cognitionis humanæ, omnis, tum veritatem, tum certitudinem, tollit.

X IV.

Principium individuationis nullum est, nisi à Scoto inventa Hæcitas, vel Ecceitas, id est, ipsa singularis rei cuiuscumque existentia.

X V.

Unitas formalis merum est figmentum rationis, vel ad unitatem pertinet universalem.

X VI.

Hæc est unitas rationis, uti unitas numerica est realis.

X VII.

Veritas est, convenientia entis realis cum principiis suis, vel definiendis, vel constituentibus, inveniturque in ente vero, nemine cogitante.

X VIII.

Bonitas est, convenientia entis realis, vel secum, vel cum aliis, per modum, vel finis, vel medii.

X IX.

Sola necessitas interna libertatem tollit, non item externa.

Po-

Potentia & actus non opponuntur relatè, quia datur potentia, quæ nullum respiciat actum.

XXI.

Deum esse, per se notum est.

XXII.

Essentia Dei & attributa ejus, differunt ratione tantum, uti, & attributa inter se.

XXIII.

Compositio ex ente reali & tribus subsistendi modis, simplicitatem Dei non tollit.

XXIV.

Personæ Divinæ distinguantur realiter, an modaliter, inter se & ab essentiâ Dei? quodl.

XXV.

Trinitas ratione naturali demonstrari non potest, quia est mysterium; attamen ex ea illustrari potest.

XXVI.

Mysteria enim fidei sunt quidem supra rationem, non tamen contra eam.

XXVII.

Imo nihil tenetur fide, nisi simul etiam ratione, aliquo modo, quia fides non est ignorantia, sed cognitio, & assensus: atqui non assentimur rei, quam in totum ignoramus.

XXVIII.

Deus, nullo modo, aut est, aut dici potest, causa mali, illud tamen, & scit, & vult, futurum, se non quidem efficiente, sed permittente tantum.

XXIX.

Scientia media seu conditionata, est merum Jesuitici cerebri figmentum.

XXX.

Concursus Dei prævius & simultaneus, non sunt duo, sed unus idemque concursus, ratione tantum à se ipso distinctus.

XXXI.

Creatio & conservatio, non re, sed ratione, differunt.

XXXII.

Creatio Soli Deo convenit, nec creaturæ ulli communi-
cari potest, sive ut causæ principali, sive ut instrumentali.

XXXIII.

Physica est, scientia corporis naturalis, quâ talis.

XXXIV.

Duo sunt principia corporis naturalis, materia & forma.

XXXV.

Materia, non est pura potentia objectiva; sed habet suum
actum entitativum, quo, & ens est, & substantia, ideoque
tam malè sentiunt quam barbarè loquuntur, ex Averroë
qui ajunt, materiam substantiari per posse.

XXXVI.

Dantur formæ materiales substantiales, distinctæ substan-
tiæ, à materia.

XXXVII.

Æque dantur plures in eodem composito.

XXXVIII.

Quantitas non distinguitur re, sed ratione, à materia.

XXXIX.

Sectio physica continui in infinitum est magnum mon-
strum falsitatis.

XL.

Dantur ergo Atomiphysicæ, quas vulgo vocant, minima
naturæ.

XLI.

Locus, pessimè dicitur ipsa corporis magnitudo sive ex-
tensio intrâ se, optimè spatium rei locatæ.

XLII.

Hoc spatium, non est substantia, non accidens, non me-
rum nihil, sed terminus corporis ambientis, si sit plenum, vel
privatio corporis, seu rei cujuscumque, sibi inesse potentis,
si sit vacuum.

XLIII.

Cœlum non movetur ab intelligentiis, sed si ab iis moveretur, adhuc tamen ejus motus esset naturalis.

XLIV.

Elementorum, ut omnium corporum inanimatorum, formæ substantiales, sunt ignotæ, earumque loco, substituuntur proprietates, quæ tamen earum existentiam evincunt.

XLV.

Anima & potentiæ suæ non distinguuntur re, sed ratione, tantum, uti & hæc inter se.

XLVI.

Anima vegetans & sentiens, coextenduntur corpori, rationalis non item.

XLVII.

Non dantur sensus externi quinque, nec interni quatuor, sed utrobique unus tantum.

XLVIII.

Datur præter sensitivam memoria intellectiva, facultas distincta ab intellectu & voluntate, non quidem re, sed ratione tamen.

XLIX.

Voluntas determinatur ab ultimo intellectus practici iudicio.

L.

Summum hominis in hac vita bonum objectivum, nec est habitus, nec actio virtutis; sed hæc duo sunt beatitudo hæc formalis, quâ Deum naturali lumine cognitum, ex physicis & Metaphysicis, cultu naturali volumus, amamus, ac veneramus.

LI.

Sola ignorantia antecedens facit invitum, non concomitans, non consequens.

LII.

Sitne virtus moralis subiectum, appetitus hominis sensitivus; an voluntas? quodl.

L I I I .

Duellatores non sunt dicendi fortes , nec ἀυτοφόνος.

L I V .

Tales tamen dicendi sunt nostrates nautæ & milites, extrema necessitatis casu , accendentes pulverem pyrium , ac cladem præsentem hostibus inferentes ; quamvis propria quoque mors comitetur , aut consequatur .

L V .

Volenti non fit injuria.

L V I .

Justitia valde improprie definitur, voluntas suam cuique tribuendi , quia non est potentia , sed habitus.

L V I I .

Justitia universalis , à Justitiâ particulari , imo ab omni virtute speciali, singulari, ratione distinguitur, non re , neque peculiarem ab iis aut specie diversam virtutem constituit .

L V I I I .

Optimè dividitur Justitia particularis , in distribuentem & commutantem sive corrigenstem .

L I X .

Justitiam distribuentem administrare, est tantùm magistratus, aut ejus, qui magistratus vicem gerit, servarique ibi debet proportio Geometrica , non Arithmetica.

L X .

Justitia vindicatrix sive ultrix, quâ pænæ irrogantur pro delictis, pertinet, partim ad justitiam distribuentem , partim ad commutantem, servatque proportionem, tum Geometricam, tum Arithmeticam .

P A R A D O X U M .

Nullum datur ens absolutum.

F I N I S .

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

Ἐἰς νεᾶνα Ἐπιστήμη φιλοσοφικῆ κεκοσμημένον, τὰ πύτης
παρέσης συζητήσεως θέματα δημοσίᾳ δόπολογούμενον.

Ἡματα κὲ νύκτας σοφίας δέον ἐστὶν ἀληθῆ
μασθῶν, πυκνῶς ἢ ἐφίλησεν ἀνὴρ.
Ἄυτη γὰρ τὴν φωτίζει σφάλματα δὴνὰ
ὄρθώσας, ὄρφνην τὴν φρενὸς ἤρε πολὺ.

Ὡς κλείς θησαυρὸς τιμῆς πηχῆσιν ἀνοίγει
βελτίσταις, κρυπτῆς ἔς φρέαρ ἐντὸς ἔχει.

Ἐἰς ἕξιν θείην ἰκανῶς ὁδὸν ὄρθῶν ἐκείνη
Δείκνυσι, παρθῶν ψυδία δὴλα φυγεῖν.

Ἐἰδομεν ἔν ἔρδοντα καλῶς σε, φίλον κάρτα, βίβλων
Σπεδαίως μελετᾶν, ἄνθεα πολλὰ φέρειν.

Ὡς μέλι σαρδῶν φρονίμως εἴωθε μέλισσα
Ἐν καρτῶν θέρει, βρωμα φέρου βροπις.

Ὀυῶ κἠ ρέζει, ἀναγνῆς ἀ λελείφασι τέκνοις
Φύλλα νεοί, διδαχῆς πλήρηα παντοφόρα.

Ὅυτον τόντε τρόπον ζητήσῃν, ὅσα παλαοί

Ἐγραφον, ἔ παύεις ἔνομα πάντα κρατῆς.

Πάμπλου πειράζων, κακὰ φέρεις. (ὡς δίακει)

Ἄυξησίντε λαθεῖν, ἔοσε) θῦμα μέγα

Τῆτο μόνον κραδίη σε· γαῖαν χερσὶ κυβερνῶν

Ἐυτυχίαν Μύσσης, φίλτατε, σῆο θέλη

Δωρεῖσθ. Γενέτερα χαρὰν κόλποισι καθεξῆς

Ἄου μικρὰν, παλείσσι αὐτὸς δῆρεσὶ ἔση.

Ταῦτα τῷ συγγενεῖ σε

εἰς ἔρατⓄ δόποδῆξιν

καλάμω ἀγρίῳ ἦσεν αἰτέμενⓄ.

LAURENTIUS BOOTS,

Bremâ - Saxo.

AEN

AEN DE SELVE.

WAer toe mijn veer gedrencke met Cristalynne
droppen

Uy Hippocreen' geput: waer toe hier op de toppen
Gesteygert van Parnass', om u leergier'ge vlijt
Tot vaste wetenschap te wijen aen de tijdt.

Uw' schrandere vernuft vereyscht geen glimp van reeden,
De daedt die spreeckt genoeg, met wat verwijde schreeden
Gy draaft in s' Wijsheys perk naer 't voorgestelde wit,
Om so de voorsmaeck haest te wiss'len met 't besit.

Welck voorgevoelde vrucht uw' Siel so seer doet blaecken,
Dat ghy al hygend' ylt haer volle wreucht te smaecken;
Uw' brandende begeeri', en is niet eer vernoecht,
Voor datse heeft Parnass' met Sion i' saem gevoecht.

A. DE RAEDT.

AEN DE SELVE.

Waar toe zijn uwer Gedachte met Christelijcken
 droppen

U Hippocreen, Epur, waar toe hier op de toppen

Gesigter van Parnall, om u te gien te wijze

Te wisse tevenschap te wijzen van de ijde.

U schijnbare vernunft verrijcht geen glimp van verden,

De dacht die sprekt geroech, met uwer verrijde schreiden

Op draste in 't wijsheden park naar 't voortgeslede tijt.

Om so de woynwack dacht te wiff, ten niet te dichte.

Welk voortgeslede wacht u, Ziel so ver door blaeken,

Daer ghel'lykend, ghe haer wolle wonden te smachten;

U brandende begeert, en is niet een vernocher;

Uor dichte heeft Parnall, niet Zion 't leem geroecht.

A. DE RAEDT.

